

# Uw rechten als patiënt (WGBO)

Wanneer er met uw gezondheid iets aan de hand is, heeft u de hulp van een arts of een andere deskundige nodig. U vertrouwt zich toe aan zijn zorg. Zowel u als de hulpverlener hebben rechten en plichten. Deze zijn vastgelegd in een wet, de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO).

In deze folder leest u een overzicht van de belangrijkste rechten en plichten die in de WGBO zijn vastgelegd.

## Recht op informatie

Een hulpverlener informeert u in begrijpelijke taal over:

- uw ziekte of aandoening;
- de voorgestelde behandeling of het onderzoek;
- eventueel andere behandelingsmogelijkheden;
- de gevolgen en eventuele risico's van de behandeling of het onderzoek;
- de medicijnen en eventuele bijwerkingen.

Kortom, de hulpverlener vertelt u duidelijk wat er precies met u gaat gebeuren en waarom. Deze informatie heeft u nodig om weloverwogen een beslissing te kunnen nemen over uw behandeling.

## Op welke wijze krijgt u informatie

De hulpverlener heeft de plicht om de patiënt informatie te geven. Het overbrengen van informatie is een samenspel tussen de patiënt en zijn hulpverlener. Precieze regels hiervoor zijn er niet. De hulpverlener zal de informatie afstemmen op de persoon van de patiënt. Een belangrijke rol is voor uzelf weggelegd. U kunt een gesprek goed laten verlopen door duidelijk te zijn. Bijvoorbeeld door aan te geven dat u meer wilt weten, of dat u nog niet alles begrijpt. Vraag alles wat u wilt weten.

## Tips

- Schrijf van te voren uw vragen op. Dan zult u niet zo snel iets vergeten. Het kan u helpen wanneer u moeilijk uit uw woorden komt.
- Neem gerust een familielid of een goede bekende mee. Die kan u bijstaan of aanvullen wanneer u er zelf niet helemaal uitkomt.
- Zet na afloop van het gesprek de belangrijkste punten nog eens op een rij. Bijvoorbeeld: 'Klopt het dat u gezegd heeft dat .... enzovoort?' Zo kunt u controleren of u echt alles heeft begrepen.

## Toestemmingsvereiste

De informatie over het onderzoek en de behandeling is nodig om toestemming voor een bepaalde behandeling te kunnen geven. U mag alleen behandeld worden met uw toestemming. Als u bedenktijd nodig heeft, geef dit dan bij de hulpverlener aan. Uiteindelijk beslist u zelf of u wel of niet wordt behandeld. Wanneer u alle informatie heeft gekregen en begrepen, kunt u beslissen of u de voorgestelde behandeling wilt. De hulpverlener moet uw beslissing respecteren.

### *Wordt altijd om toestemming gevraagd?*

Wanneer sprake is van een ingrijpende behandeling zal de hulpverlener uitdrukkelijk uw toestemming vragen. Bij minder ingrijpende behandelingen wordt niet altijd toestemming gevraagd, maar kan uw toestemming blijken uit uw gedrag.

---

### **Kan ik mijn toestemming intrekken?**

Nadat u uw toestemming heeft gegeven, kunt u altijd van mening veranderen en alsnog uw toestemming intrekken. In dat geval zoekt u samen met de hulpverlener naar een andere behandeling. U kunt ook van een behandeling afzien.

### **Wat als ik niet in staat ben toestemming te geven?**

In acute situaties mag worden gehandeld zonder dat u uw toestemming heeft gegeven. Als u niet in staat bent om toestemming te geven, bijvoorbeeld door ziekte of een beperking, wordt toestemming gevraagd aan uw vertegenwoordiger.

### **Recht op inzage in uw medisch dossier**

Uw hulpverlener is verplicht een dossier bij te houden. Hierin staan alle gegevens die betrekking hebben op uw behandeling. U heeft recht op inzage in uw dossier, met uitzondering van de gegevens die niet over uzelf gaan. Op uw verzoek kunt u een kopie krijgen van uw dossier of een gedeelte daarvan. Het ziekenhuis moet zo'n verzoek honoreren, tenzij dit in strijd is met het privacybelang van een ander. Een kopie wordt kosteloos verstrekt tenzij een buitensporige aanvraag wordt gedaan. Dan wordt, op basis van administratieve kosten, een redelijke vergoeding gevraagd. Daarnaast kunt u via het patiëntenportaal MijnZGT in een beveiligde omgeving gedeeltes van uw medisch dossier in ons ziekenhuis inzien. U kunt online onder andere uw laboratorium en radiologie uitslagen inzien en u ziet de specialistenbrieven die door OCON en ZGT (vanaf 31 maart 2018) zijn verzonden naar andere zorgverleners.

### **Mag een ander mijn dossier inzien?**

Uw dossier mag alleen worden ingezien:

- Door personen die betrokken zijn bij uw behandeling.
- Door personen die met uw voorafgaande toestemming inzage krijgen.
- Als dat nodig is voor kwaliteits- onderzoek.
- Voor wetenschappelijk onderzoek, voor zover aan wettelijke eisen is voldaan.

Ook na overlijden zijn medische gegevens vertrouwelijk.

### **Hoe lang worden mijn gegevens bewaard?**

Gegevens uit uw dossier moeten minimaal vijftien jaar worden bewaard. Na die tijd kunnen ze worden vernietigd, tenzij er redenen zijn om ze langer te bewaren. U kunt ook zelf om vernietiging vragen. In principe zal uw hulpverlener op uw verzoek ingaan, behalve wanneer een ander daar ernstig nadeel van zou kunnen ondervinden.

### **Recht op correctie, aanvulling en vernietiging**

Wanneer u in uw dossier gegevens tegenkomt die duidelijk niet kloppen, kunt u dit melden aan uw arts. Een arts is niet verplicht de inhoud van uw dossier te wijzigen. Wel kunt u uw eigen visie op de behandeling opschrijven. U kunt de afdeling Patiënteninformatie vragen een door u afgegeven (aanvullende) verklaring over de gegevens aan het dossier toe te voegen.

Daarnaast kunt u het ziekenhuis vragen uw gegevens te vernietigen. Dit verzoek moet betrekking hebben op alle gegevens of op een volledig behandeltraject. Het is niet mogelijk om een enkel document te laten verwijderen. Het streven is om uw verzoek binnen één maand uit te voeren maar in ieder geval binnen drie maanden. Aan dit verzoek hoeft niet te worden voldaan als het bewaren van de gegevens van aanmerkelijk belang is voor iemand anders dan uzelf of als een wettelijke bepaling vernietiging verbiedt. De procedure voor het vernietigen van gegevens kunt u bij de afdeling Patiënteninformatie in gang zetten.

### **Algemene Verordening Gegevensbescherming**

Naast de hiervoor genoemde rechten uit de WGBO heeft u ook nog een aantal rechten op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Wilt u meer weten? Kijk dan in de privacyverklaring.

## Recht op privacy

Als patiënt heeft u recht op bescherming van uw persoonlijke gegevens. U moet er vanuit kunnen gaan dat alles wat u met uw hulpverlener bespreekt geheim blijft. Hulpverleners moeten vertrouwelijk met uw gegevens omgaan. Alleen de personen die betrokken zijn bij de behandeling zijn op de hoogte van uw situatie.

Informatie mag niet worden doorgegeven aan bijvoorbeeld uw partner, familie of vrienden. Dat mag alleen met uw toestemming.

## Het recht op privacy houdt nog meer in

Medische handelingen moeten worden uitgevoerd zonder dat anderen dat kunnen zien. Ook kunt u vragen om in een aparte ruimte een gesprek met uw behandelend arts te voeren. In het algemeen geldt dat uw privacy zoveel mogelijk moet worden gerespecteerd.

Ook de artsen, medewerkers, andere patiënten en bezoekers hebben recht op privacy. Binnen OCON is het daarom niet toegestaan om zonder toestemming foto's, filmopnames en geluidsopnamen te maken.

## Vertegenwoordiging

De wet geeft een regeling voor vertegenwoordiging van patiënten die niet zelf kunnen beslissen. Dit kan ook tijdelijk zijn. Soms is er een curator of mentor aangewezen of heeft een patiënt zelf iemand tot vertegenwoordiger benoemd. In die gevallen is dat de vertegenwoordiger met wie de arts zal overleggen over de behandeling.

Vaak is er geen schriftelijk of door de rechter benoemde vertegenwoordiger. In dat geval betreft de arts een naaste bij de besluitvorming over u. In eerste instantie is dat de levenspartner. Als die er niet is een ouder, kind, broer of zuster. Mogelijk wil degene die wordt benaderd niet de rol van vertegenwoordiger op zich nemen. Dan zal de hulpverlener een ander binnen de kring van naasten zoeken. Soms komen er meerdere personen voor de rol van vertegenwoordiger in aanmerking. In dat geval zal één persoon daarvoor worden aangewezen.

## Op welke wijze moet de vertegenwoordiger beslissen?

De vertegenwoordiger neemt besluiten voor de patiënt op die momenten dat de patiënt dat zelf niet kan. Hij moet dan die beslissingen nemen, die het meest in het belang van de patiënt zijn of zoals hij denkt dat de patiënt zelf zou hebben besloten.

## Minderjarigen

### *Kinderen tot twaalf jaar*

Kinderen onder de twaalf jaar mogen niet voor zichzelf beslissen. Dat doen hun ouders of voogd. Aan jonge kinderen moet wel op een begrijpelijke manier worden verteld wat er met hen gaat gebeuren.

### *Kinderen van twaalf tot zestien jaar*

Kinderen tussen de twaalf en zestien jaar zijn over het algemeen goed in staat hun situatie te overzien en een eigen mening te hebben. Daarom is voor een behandeling toestemming van zowel de ouders als het kind nodig. Wanneer deze het niet met elkaar eens zijn en het kind blijft bij zijn mening, zal de hulpverlener in principe doen wat het kind vraagt als dit overeenkomt met zijn beroepsregels.

### *Kinderen vanaf zestien jaar*

In de wet worden kinderen vanaf hun zestiende jaar gelijk gesteld met volwassenen. Zij mogen dus voor zichzelf beslissen. Instemming van de ouders is niet nodig. De ouders krijgen ook geen informatie meer over hun kind als deze daar geen toestemming voor geeft.

## Plichten van de patiënt

Als patiënt heeft u behalve rechten natuurlijk ook plichten. U moet de hulpverlener duidelijk en volledig informeren, zodat deze een goede diagnose kan stellen en een deskundige behandeling kan geven. U dient binnen redelijke grenzen de adviezen van de hulpverlener op te volgen. Tenslotte moet u de hulpverlener of de instelling waar deze werkt, betalen. In Nederland moet iedereen daarvoor verplicht een zorgverzekering afsluiten.

## Rechten en plichten van de hulpverlener

### *Rechten van de hulpverlener*

Een hulpverlener heeft het recht om zijn eigen beslissingen te nemen. Hij hoeft niet zonder meer te doen wat een patiënt of diens vertegenwoordiger hem vraagt. Zijn eigen deskundigheid en medische overtuiging spelen daarbij een grote rol. Als een hulpverlener van mening is dat een bepaalde behandeling medisch niet noodzakelijk is, mag hij weigeren deze uit te voeren.

### *Plichten van de hulpverlener*

De belangrijkste plicht van een hulpverlener is het verlenen van goede zorg. Daarnaast gelden voor hem de regels zoals in deze brochure staan omschreven.

## Second opinion

Twijfelt u aan de diagnose van uw medisch specialist? Dan kunt u altijd een second opinion vragen. Het maakt niet uit welk soort behandeling u krijgt. Een second opinion is een oordeel of advies van een andere deskundige dan uw eigen hulpverlener. Deze tweede deskundige geeft op uw verzoek zijn/haar mening over een diagnose of behandeling. Wilt u een second opinion aanvragen? Bespreek dit dan met uw huidige medisch specialist. Hij of zij kan dan uw medische gegevens aan de tweede deskundige doorgeven. Dat bespaart u dubbele onderzoeken. Ook is het van belang om bij uw verzekeraar na te vragen of deze second opinion wel wordt vergoed. De verzekeraar kan aangeven aan welke eisen u moet voldoen om in aanmerking te komen voor een vergoeding. En of u dan eigen risico moet betalen.

Let wel: de tweede deskundige neemt de behandeling niet over. Weet ook dat u altijd verplicht bent uw hulpverleners duidelijk en volledig te informeren. Alleen dan kunnen zij een goede diagnose stellen en u deskundig behandelen.

## Een klacht

In de relatie tussen hulpverlener en patiënt gaat soms iets mis. Ook in de gezondheidszorg heeft u het recht om een klacht in te dienen. Klagen over een medische behandeling is niet altijd gemakkelijk. Toch is het belangrijk dat u uw onvrede uit en iets met uw klacht doet.

Het is altijd verstandig om eerst te gaan praten met de betrokken hulpverlener. Misschien is er sprake van een misverstand of heeft u informatie verkeerd begrepen. Als u dit met uw hulpverlener bespreekt, kan hij dat recht zetten en samen met u naar een oplossing zoeken. Komt u er met de hulpverlener niet uit, dan kunt u contact opnemen met de klachtenbemiddelaar. Meer informatie hierover leest u in de folder 'Ik heb een klacht' en op [ocon.nl](http://ocon.nl).

## Relevant adres/telefoonnummer

Uw verzoek om inzage in uw dossier, een afschrift van uw dossier of vernietiging kunt u kenbaar maken via de beschikbare aanvraagformulieren op de website van ZGT.

U kunt uw verzoek ook sturen naar onderstaand adres of uw verzoek kenbaar maken via het vermelde telefoonnummer. Vervolgens ontvangt u een aanvraagformulier met het verzoek dit ingevuld te retourneren.

### ZGT

Ter attentie van de afdeling Patiënteninformatie  
Postbus 546, 7550 AM Hengelo  
telefoon: 088 708 58 41

OCON Orthopedische kliniek  
Geerdinksweg 141  
7555 DL Hengelo  
Postadres  
Postbus 546  
7550 AM Hengelo  
Website  
[www.ocon.nl](http://www.ocon.nl)